

POLSKA AKADEMIA NAUK • INSTYTUT HISTORII

PL ISSN 1230-5057

**STUDIA Z DZIEJÓW
ROSJI I EUROPY
ŚRODKOWO—
WSCHODNIEJ** tom XLIV

WARSZAWA

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*

<http://rcin.org.pl>

**STUDIA Z DZIEJÓW ROSJI
I EUROPY ŚRODKOWO–WSCHODNIEJ**

POLSKA AKADEMIA NAUK • INSTYTUT HISTORII
ZAKŁAD DZIEJÓW EUROPY XIX I XX WIEKU

STUDIA Z DZIEJÓW ROSJI
I EUROPY ŚRODKOWO–WSCHODNIEJ

TOM XLIV

WARSZAWA

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*

2009

<http://rcin.org.pl>

Publikacja dofinansowana przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Redakcja:

MAREK KAZIMIERZ KAMIŃSKI (redaktor naczelny),
ELŻBIETA ZNAMIEROWSKA–RAK (zastępca redaktora naczelnego),
DANIEL BOĆKOWSKI (sekretarz redakcji), TADEUSZ KISIELEWSKI,
ANDRZEJ KORYN, WOJCIECH MATERSKI

Komitet Redakcyjny:

WIESŁAW BALCERAK, HENRYK BUŁHAK, ANDRZEJ ESSEN,
MACIEJ KOŹMIŃSKI, PIOTR ŁOSSOWSKI, WITOLD SZULC,
ANDRZEJ NOWAK, MIECZYŚLAW TANTY, JACEK TEBINKA,
ROMUALD WOJNA, TADEUSZ WOLSZA, JANUSZ ŻARNOWSKI

Adres Redakcji:

Instytut Historii PAN
Rynek Starego Miasta 29/31, 00–272 Warszawa
e–mail: sdr@ihpan.edu.pl
<http://www.ihpan.edu.pl>

Okładkę projektowali
ANNA I LESZEK KACMOWIE

© IH PAN and Wydawnictwo Naukowe *Semper*, Warszawa 2009

© All rights reserved

WYDAWNICTWO NAUKOWE *Semper*

Redakcja i księgarnia firmowa:
ul. Bednarska 20A, 00–321 Warszawa,
tel./fax: (+48 22) 828 49 73
e–mail: redakcja@semper.pl
<http://www.semper.pl>
<http://semper.istorie.pl>

PL ISSN 1230–5057

Nakład 350 egz.

Printed in Poland

<http://rcin.org.pl>

ERRATA DO NUMERU XLIII

1. W dziale „Życie naukowe” zmieniono nazwisko referenta. Właściwy zapis pod datą 9 I 2007 brzmi „Propaganda bolszewicka w wojnie z Polską — lipiec 1920” — ref. dr Aleksandra Leinwand.
2. s. 147, 3 linia od dołu: jest „zerwaliśmy” — powinno być „zawarliśmy”.

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY I ROZPRAWY

- Adam Miodowski, Polityka wojskowa środowisk liberalno–demokratycznych na gruncie rosyjskim po przewrocie bolszewickim (listopad 1917–listopad 1918)
The Military Policy of the Liberal–democratic Groups in Russia after the Bolshevik Coup (November 1917–November 1918)
Военная политика польских либерал–демократических групп, действующих в российской среде после большевистского переворота (ноябрь 1917–ноябрь 1918 гг.) 5
- Joanna Gierowska–Kałuża, Straż Kresowa wobec kwestii białoruskiej. Deklaracje i praktyka
„Straż Kresowa” and the Byelorussian Question. Declarations and Praxis
Страж восточных земель и белорусский вопрос. Декларации и действия на практике ... 21
- Aleksandra J. Leinwand, Propaganda sowiecka w okresie wojny polsko–bolszewickiej 1919–1920 w opinii międzynarodowej. Wybrane zagadnienia
Soviet Propaganda during the Polish–Bolshevik War of 1919–1920 in International Opinion. Selected Issues
Советская пропаганда в период польско–большевистской войны 1919–1920 гг. в международном общественном мнении. Избранные вопросы 65
- Elżbieta Znamierowska–Rak, Bułgarski rewizjonizm terytorialny a zbliżenie Bułgarii z III Rzeszą
The Origin and Outcome of Bulgarian Access to the Tripartite Pact (1919–1944)
Генезис и последствия присоединения Болгарии к Договору троих держав – Германии, Японии и Италии (обзор 1919–1944 гг.) 77
- Dariusz Jeziorny, Brytyjskie Foreign Office wobec sowieckich inicjatyw na rzecz zagwarantowania niepodległości państwom bałtyckim (1933–1934)
The British Foreign Office and Soviet Initiatives for Guaranteeing the Independence of the Baltic States (1933–1934)
Отношение британского министерства иностранных дел к советским инициативам по гарантии безопасности балтийским государствам (1933–1934 гг.) 101
- Sebastian Pilański, Polskie koła oficjalne wobec rozwoju stosunków czechosłowacko–sowieckich w drugiej połowie lat trzydziestych XX w.
Polish Official Circles and the Development of Czechoslovak–Soviet Relations in the Second Half of the 1930s
Отношение польских официальных кругов к развитию чехословацко–советских отношений во второй половине 30–х годов двадцатого века 127
- Marek Kazimierz Kamiński, Praktyczny sprawdzian czechosłowacko–sowieckiego układu sojuszniczego z 12 grudnia 1943 r. (kwiecień–październik 1944 r.)
A Practical Test of the Czechoslovak–Soviet Alliance Treaty of 12 December 1943 (April–October 1944)
Практическое испытание чехословацко–советского союзного договора от 12 декабря 1943 года (в апреле–октябре 1944 года) 149
- Iskra Baeva, Ostatni rok: Bułgaria i kraje bloku sowieckiego w 1989 roku
The Last Year: Bulgaria and the Soviet Bloc Countries in 1989
Последний год: Болгария и страны советского блока в 1989 году 199

Anna Wawrzeńczak, Franjo Tuđman i początki chorwackiej niepodległości Franjo Tuđman and the Beginnings of Croatian Independence Франё Туджман (Franjo Tuđman) и начало хорватской независимости	215
---	-----

MATERIAŁY I DOKUMENTY

Barbara Szordykowska, Urząd generała-gubernatora Finlandii w świetle instrukcji 1812 roku. Z dziejów fińskiego systemu politycznego w XIX w.	237
Piotr Eberhardt, Kształt terytorialny Polski według mapy rosyjskiej (1914) i sowieckiej (1944)	249
Magdalena Lechow ska, Traktat pokojowy w Trianon w świetle prasy węgierskiej na początku lat 20. XX wieku	265

ARTYKUŁY RECENZYJNE I RECENZJE

Romuald Wojna, Ukraińska próba spojrzenia na postać Józefa Piłsudskiego	277
Joanna Gierowska-Kalla ur, W sprawie cezury początkowej w badaniach dotyczących polityki państwa polskiego na ziemiach północno-wschodnich w okresie II Rzeczypospolitej	285
Henryk Bartoszewicz, Dokumenty do początków dziejów dyplomacji polskiej na wychodźstwie	293
Stanisław Gregorowicz, Amerykańscy „Bohaterowie Związku Radzieckiego”	297

* * *

Sebastian Pilarski, <i>Polskie ugrupowania polityczne wobec Czechosłowacji 1938–1939</i> — Andrzej Essen	313
Raymund Netzhammer, <i>Episcop in România într-o epocă a conflictelor naționale și religioase</i> — Agnieszka Barszczewska	317
Tadeusz Czekalski, <i>Pogrobowcy Wielkiej Idei. Przemiany społeczne w Grecji w latach 1923–1940</i> , — Michał Marszał	320
Mirosław Filipowicz, <i>Emigranci i Jankesi. O amerykańskich historykach Rosji</i> — Łukasz Jasina	327
Tadeusz Wolsza, „Katyń to już na zawsze katy i katowani”. W „polskim Londynie” <i>o sowieckiej zbrodni w Katyniu (1940–1956)</i> — Tadeusz Pieńkowski	329
Przemysław Wójtowicz, <i>Obraz Związku Sowieckiego w ujęciu polskiej emigracji politycznej w Wielkiej Brytanii w latach 1945–1956</i> — Tadeusz Kisielewski	334
Andrzej Essen, <i>Polityka Czechosłowacji w Europie Środkowej w latach 1918–1932</i> , — Hanna Marczevska-Zagdańska	339
Sebastian Pilarski, <i>Zarys stosunków polsko-czechosłowackich 1918–1933</i> — Dušan Segeš	342

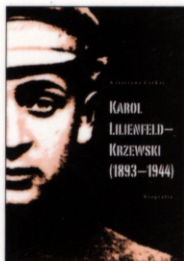
IN MEMORIAM

Oleg Nikolajewicz Ken (13 III 1960–28 X 2007) — Henryk Bułhak	347
Sprawozdanie z konwersatorium dotyczącego zbrodni katyńskiej — Michał Marszał	349

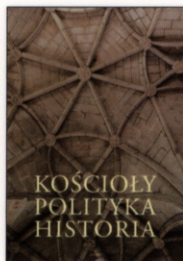
ŻYCIE NAUKOWE

Posiedzenia Zakładu Dziejów Europy XIX–XX w. w IH PAN w Warszawie (1 października 2007–30 września 2008)	353
Errata do numeru XLIII	356

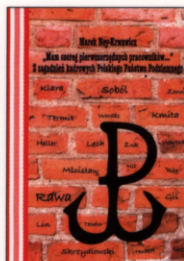
polecamy nowości wydawnicze:

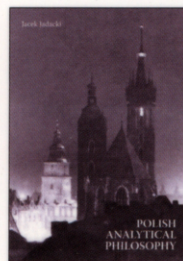
Katarzyna Czekaj,
Karol Lilienfeld-
Krzewski (1893-
1944)

Kościół, polityka,
historia. Ze stu-
diów nad proble-
mami mniejszości
wyznaniowych
w Polsce XX i XXI
wieku

Marek Ney-
Krwawicz, „Mam
szereg pierwszo-
rzędnych pracow-
ników...” Z zagad-
nień kadrowych
Polskiego Państwa
Podziemnego

Jacek Jadacki,
Polish Analytical
Philosophy

Odwiedź nasz sklep internetowy:

Witamy serdecznie w księgarni internetowej Wydawnictwa Semper.
Koszt wysyłki - 0 zł!

Odbiór osobisty możliwy w księgarni firmowej w Warszawie.
Zapraszamy do zapoznania się z naszymi nowościami wydawniczymi!

Historia literatury włoskiej t. 1-2 cena: 60.00 PLN/tut.

Indeks towaru: **83-84951-13-3**;
"Historia literatury włoskiej" - nowoczesny podręcznik akademicki, najnowsze wyd. 4, poprawione i uzupełnione. Tomy 1 i 2. Cena kompletu 60 zł. Autorzy: Krzysztof Zaleski...

Konserwacja broni białej cena: 199.00 PLN/tut.

Indeks towaru: **9788375070339**;
Janusz Sghawski: "Konserwacja broni białej z elementami bronią masową"
Pracownicy przemodnił-podrecznik dla konserwatorów i kulek (język: białe) ISBN: 978-83-7507-033-8 ...

Spór o granice języka cena: 40.00 PLN/tut.

Indeks towaru: **83-84951-05-0**;
Jacek J. Jadacki "Spór o granice języka. Elementy semiotyki logicznej i metodologii" Podrecznik akademicki (język: białe, metodologiczny) ISBN 83-84951-05-0 Format A5...

Kontakt

Konsultant 1
☎ 418821
Konsultant 2
☎ 212582
Konsultant 3
☎ 5548018
Konsultant 4
☎ 4326881

Nowości

Obraz roku w
współczesnej polszczyźnie

Bliska klasa
cena: 50.00 PLN
pobud wszystkie

Polecamy

Filozofia i myślenie
cena: 40.00 PLN

sklep.semper.pl

www.semper.pl

http://rcin.org.pl